

Studentaskúlin

TÆÐ VAR TJÓÐVÆLDISFLOKKURIN, SUM Í 1958 BÆÐ UM SAMGONGU VIÐ SAMBANDSFLOKKIN AT SKIPA LANDSTYRI

Tað vóru teir báðir Hákon Djurhuus og Knút Vang, sum í orðaskifti við Erlend Patursson váttaðu at so var, tá Erlendur segði Fólksflokkurin ikki vilja styrta taka skúlan tá teir settu uppskot um styrktu. Fólksflokkurin vildi heldur mæla binda seg av Sambandsflokkinum, tók Frederik Hansen til, og soleiðis endaði orðaskiftið um studentaskúlan.

Studentaskúlaráðgjafarnar vóru viðgjörðar í drúgvum orðadrátti, tingmenn úr øllum flokkum tóku lut í orðaskiftinum og harmaðust um, at tað skuldi vera so galið, at skúlin ikki kundi byrjað, bert tí at danskt felag ikki vil lata limir sínar søkja fyrr enn núverandi lær-

arar eisini finga meira í løn, enn nýggja tænaustumannalógin gevur teimum.

Sigurð Joensen skilti tað sum bernleiðis streiku, at skúlin ikki varð byrjaður, tí sjálvt um tað manglaðu 2 lærarar, so kundi skúlin væl byrjað við teimum 6, sum har eru og lærugreinar, sum ongar lærarar hava í løtuni kundu so takast aftur seinri.

Aðrir tingmenn høvdu sum so, at tað var lagamanni at taka kontraktlontar lærarar uppá eitt ár, men hetta meintu ikki allir, tí tað kundi fara við sær, at ikki fingust so góðar lærarakreftir til skúlan, sum væntandi var.

Frá tjóðveldinum varð Sigurð Joensen til at yvirtaka allan skúlan og byrja við studentaskúlanum, hesar fyrireikingar komu at taka eitt ár, og kundi til tað tíð gerast onkur skipan — hvi ikki fáa hægri lærdóm í Føroyum, eitt fakultet, tóku teir til, so vit kundu læra russiskt!

Oregaard fyrri javnaðarflokkurin, helt at nýggja lónarlógin var gjørd so góð, sum hon kundi vera, at okkurt visti seg at verða broytt við tíðini var sjálvandi, men lógin sum heild varð so gjølla gjøgnumgingin, at varð einki at ivast í, at hon var á góðari leið.

Haldur Hansen, javnaðarfl. varð harmur um, at tað skuldi standa so á, at skúlin ikki kundi byrja; var av tí áskoðan, at skúlin átti at fara til arbeiðis, sjálvt um lærarar enn trutu, tað var ein sjálffylgja, helt ikki vera rætt at taka umtalaðu læraralønir burtúr tænaustumannalógin og bert broyta teir, um so skuldi vera, so vóru teir fleiri, sum áttu at vera umplasseraðir. Hann vildi halda at tað rætta var at kontraktseta teir lærarar, sum ikki vóru tókir í løtuni, tí soleiðis varð gjørt so ofta.

Tá orðaskifti var endá, varð vald nevnd at viðgera málið og komu í vald Haldur Hansen, Marius Johannesen, Sigurð Joensen, Trygve Samuelsen og Hákon Djurhuus.

Føroysk blaðetik

(Framhald frá 1. síðu)

Men her kann eg fáa vátan frá øllum teim flokkum, sum eg havi sitið í nevnd saman við á Fólkatingi og, eg havi sitið í nøgvum nevndum, at eg altíð havi mint teir á, at eingin lóg eigur at verða gjørd, sum kann verða ein meinbogi her heima á landi, og eg havi enn bert mott vælvið frá øllum flokkum á Fólkatingi.

Dagblaðið endar skemdargreiningina við at nevna tver lógir, sum gjörðar vóru, áður eg varð fólkatingsmaður. Lat meg her siga, at spurningurin um verndarskyldu Føroyinga í Danmark er loystur. Hetta havi eg bræv uppá frá innan ríkismálaráðharranum, og eg kann eisini fáa vátan frá fleiri ungum føroyingum í Danmark, at teir eru sloppir undan verndarskyldu uppá hetta brævið.

Annars kann eg siga, at føroyski fólkatingsmaðurin hevur meir enn nógv at gera. Eg havi lisið til embætisprógva upp á vanliga tíð, og havi haft 8 timars arbeiðsdag framhjá, men eg havi aldri í mín dag haft meira at gera enn sum fólkatingsmaður.

Hvat eg síðan havi gjørt, sum fólkatingsmaður kann tað gera tað sama í hesum viðfangi. Eftir mínum tykki hevði tað verið minni, um Dagblaðið hevði róst mer fyrri tað.

Johan Nielsen.

Nýggj føroysk-donsk orðabók

Mong ár eru liðin, síðan føroyska orðabókin hjá M. A. Jacobsen og Chr. Matras varð uppseld, og stórir saknur hevur tað verið ikki at kunna fáa hana. Nú kemur onnur útgáva av orðabókin, og tað er Chr. Matras, professari, ið lagt hevur hana til rættis og skrivað handritið.

Orðalagið í hesi útgávuni er 3—4 ferðir so stórt sum í fyrri útgávuni, so hetta er ikki longur litil orðabók, — og í mongum førum er bött um týðingar og merkingar í fyrri útgávuni.

Bókin verður 560 bladsíður, hon kemur í bókabúðirnar um miðjan september og kostar innbúndin 45 krónur. Tygum eiga at tekna tygum fyrri hana frammanundan, ella vera kvikur á sjóvarfallinum í bókabúð til at tryggja tygum hana, tí ilt er at vita, um tað verður so leingi til slik bók er uppseld.

FØROYA FRODSKAPARFELAG

Sveinaroynd

Læringar, sum kundu ynskt at gjørt sveinaroynd í oktober—november í ár, biðjast siga læruráðnum frá í seinasta lagi leygardagin 2. september í ár.

LÆRURÁÐIÐ

Svimjihylurin

Solan av atgongumerkjum til Svímjihylin endar kl. 7 frá mánaðegnum tann 28. august.

Mikukvöld vegna H. S. endarsolan kl. 6.

Eitt null og annað

Í blaðnum »14. Septembere fyrri 16. august í ár lesa vit hesi orð: »Sum kunnugt tók Jóhan Nielsen fólkatingssessin frá Hákonum Djurhuus. Í gjár skriv ar »Dagblaðið um Jóhan Nielsen: »Eitt null og annað.«

Min hugsan er tann, at hvørigin av teim báðum er nakað null. Tað er ikki har, ið munurin ella feilurin liggur. At Jóhan Nielsen er nógv avlæddur sum prestur, vita øll, og Hákon Djurhuus er óivað góður lærari. Men fyrri tí kunna teir væl vera tvey null í politikki. Onkur meinar, at teir eru sum null komma null.

— Men lat nú hetta fara; okkurt skulu fólk hava at flenna at. Men politikkur er álvarsamur, og tessvegna fara vit at halda okkum til veruleikan og taka »Dagblaðið« fram og síggja greinina um nullini, og har finnst teir at Jóhan Nielsen; tí hann skrivur ikki greinir í »Sosioline« og breggjast bæði um eitt og annað og rósar sær av øllum tí góða sum við danskari hjálp hendir í Føroyum í hesum døgum.

Ja, eg filist eisini á okkara góða partamann; tí hann skrivur ovlitið. Hevði ein annar verið í hansara stað, so høvdu vit sæð greinir t. d. um tað, ið nú verður gjørt fyrri deyv og blind. Vit fáa nú ein skúla í Føroyum fyrri deyv soleiðis at tey ikki verða send niður til Danmarkar fyrr enn tey verða stórrí og duga føroyskt og so mikið av donskum, at tey skilja tey donsku børnini og kunna svara aftur. Harav fellur alt lættari og hugnaligari fyrri tey enn áður.

Eisini fyrri tey blindu verður brátt nakað gjørt her á landi og er alt við danskari hjálp.

Lán til húsabygging kemur nú at verða mikið størri og lagaligari enn áður.

Langfreista lán til veg- og havna-bygging og til ravmagisverk og annað er í umbøn at veita um ikki heilt rentu-fritt so til lága rentu og langa avdráttartið.

Ikki eiga vit goyma ta donsku lógina, ið nevnist lógin um »egnsudviklings-

sum nú er sett í gildi eisini her á landi, og sum ger møguligt at fáa lagalig lán til virkir, sum fara at bota um arbeiðs-viðurskiptini, og tað má gleða øll, at stór og lagalig lán longu eru jattað frá »Egnsudviklingslanefonden« til triggjar føroyskar skipasmíðjur, sum fara at økja munandi um teirra virkir og harvið margfalda arbeiðsmegina og skapa arbeiðs- og livilíkindi til mangar hendur, sum nú eru arbeiðsleysar. Eisint Bacalao og onnur fiskavirkir fáa stór lán og harvið verða at økja munandi um talið á arbeiðsfólki.

Jú, sanniliga kundi Jóhan Nielsen breggjast og rósast sær meira enn Hákon Djurhuus, sum onki hevði at rósa sær av ta tíð, hann umbaði Føroyar á Danatingi. Hann sigur eisini sjálvur, hvi hann onga nýttu gjørdi. Hesi orð Hákonu eru besta prógvini um, hvussu stór ónyta hann var. Orð hans ljóða soleiðis: »Fólkatingsumboðið hevur ongan týðning útán tað eru menn, sum ganga imóti danskari ávirkan. Við øðrum orðum er atlan hansara at ganga imóti øllum, sum danska ríkisstýrið setur fram. Úrslitið hevur eisini verið har eftir. Beint tvørturimóti vilja vit javnaðarmenn, at tann maður, sum vit senda niður á Danating, skal samarbeiða við Donum; tí tað er einasta leiðin, sum gevur gott úrslit til gagns fyrri Føroyaland og fólk.

Eg skilji nú, at trupulleikar eru við-vikjandi lánunum til skipabygging við tað, at kurstapið visir seg at minka um lán frá statí og realkreditstovni. Men vónandi verða vit at yvirvinna hesar trupulleikar. Harfyri endi eg við nokrum orðum til harra Jóhan Nielsen. Tað mást tí halda fram fyrri okkara partamannum í Danmark, at 15 pst. sum eginpeningur er nógv óvnið. Hesum við-vikjandi má staturin skoyta í endan; tí annars stóðgar skipabyggingin, og tá verður arbeiðsloysi at breiða seg bæði á landi og sjøgv.

Tann vanlukka má ikki henda.

J. H. Danbjørg.

SOSIALURIN

Útgevurur:
FØROYA JAVNAÐARFLOKKUR

Bládstj.:
Villi Sørensen. (tlf. 5479 Klakksvík)

Box 76.

Prentsmíðjan á Høysbreyt
TELF 1820

TYKKUM ØLLUM, sum sýndu mær heiður á sjeftifimm ára degnum, takkt eg hjartaliga.

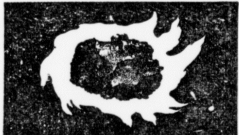
J. H. Rubeksen.

Tapet

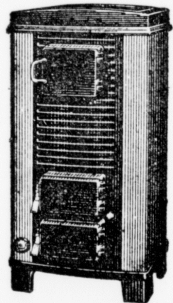
í vøkrum litum — mynstrut og ein litt — sera biligt.

Bygdaordrar avgreiðast alt fyrri eitt.

GUNNAR K. MOURITSEN
Niels Finsensgata 48.
Telf. 2167.

**Hold fast ved det faste
brændsel - skift til ...**

HESS-O-MATIC
den tænksomme kachelovn...

dobbelt termostatsyret
dobbelt brændselsbesparende

Pf
VALDEMAR LÜTZEN